

Uusi kolumnistimme kertoo olevansa ”keski-ikäinen täti-ihminen Nokialta, Uusi-Mattilan tilalta. Kasvatan jalostan Simmental-karjaa tavoitteilla: 50-400-700, sujuvuus, lihakuus ja mielenterveys.” Veera vuorottelee kolumnistina Mikko Sippolan kanssa.

Ruoki vasikka virkeäksi

EMOLEHMÄN TÄRKEIN REHU on se-
leeni. Ruokintapöydällä pitää tie-
tysti kaiken aikaa olla tuotosvai-
heeseen sopivaa karkearehua, ja
runsasmaitoinen simmental-emo
kiittää lypsykauden alussa annet-
tavasta väkirehulisästä. Vasikat
kasvavat paremmin, jos ne saa-
vat väkirehulisän ja sulavaa säi-
lörehua.

Jostain syystä teurastamo ei maksa extra-
hyvin kasvaneesta vasi-
kasta extrahyvää hintaa,
joten extraruokinnalla ei
saavuteta pihvipuolella
extrahyvää taloudellis-
ta tulosta. Puutteellisel-
la ruokinnalla ja nimen-
omaan puutteellisella
kivennäisruokinnalla sen
sijaan on mahdollista sekä
ylityöllistää itsensä, että
saada extrasuuret tappiot
talouspuolelle.

KUKA MEISTÄ EI OLISI joskus raahannut isoa, ko-
meaa sonnivasikkaa ternimaidolle ajatuksella:
”Nämä isommat vasikat ovat vähän hitaampia...”
ja hypistellyt pikku-pikku kaksosia ensimmäi-
sinä elinpäivinänsä ennemminkin onnellisena
siitä, että juuri nuo pikku söpöliinit tarvitsevat
juuri minun erityisapuani. Varoitus: ei herkille!
Taika raukeaa: isot vasikat eivät ole hitaampia,
niiden emä vain olisi tarvinnut jo odotusaika-
na enemmän kunnollista seleenikivennäistä.
Ja mikä pahempaa, nuo pikku-pikku söpöliinit
eivät varsinaisesti kaipaisi minua, jos olisin an-
tanut niiden emolle riittävästi kivennäistä koko
tiineyden ajan!

Akuutti seleenin puutos, johon vasikat jopa
kuolevat, ei onneksi ole kovin yleistä. Mutta
lievä puutos, joka ilmenee ehkävähänoutoina
vasikoina, ehkävähän outona ripulina ja ehkä-

vähän jääneinä jälkeisinä on edelleen tavallista
emolehmätiloilla.

Luomutiloille kivennäisten merkitystä on
ehkä korostettu enemmän, mutta varsinkin ta-
vanomaiset tilat, jotka keräävät osan rehuistaan
lannoitetuilta nurmilta, saattavat astua isoim-
paan miinaan. Emojen umpikauden rehut kerä-
tään suurelta osin peräpelloilta ja metsämoisiol-
ta, joille ei ole koskaan apulantaa edes näytetty.
Ja kestäähän emojen umpikausi kuuden viikon
sijaan kuusi kuukautta! Ostokivennäinen on ti-
manttisen tärkeässä roo-
lissa emolehmätilalla.

Puutteellisella kivennäis- ruokinnalla voi ylityöllistää itsensä.

**SÄILÖRHUPAALIEN SUUR-
KULUTTAJANA** meillä on
oleellista tietää, mitä re-
hupaali sisältää. Agrolö-
giopiskelijana minulle oli
tärkeää, paljonko rehussa
on energiaa ja valkuaista
ja millainen sen sulavuus
on. Emolehmän ruokki-
jana minulle on erityisen
tärkeää, paljonko paalissa

on kiloja ja että kilot eivät koostu vedestä, vaan
jostain muusta syömäkelpoisesta korresta.

Paalaus, käärintä sekä rehun kuljetus ruokin-
tapöydälle on niin kallista puuhaa, että säästö on
haettava siitä, mistä sitä on mahdollista saada.
Meillä se on suuri ja kireä, riittävän kuiva paali
ajettuna kesäaikana mahdollisimman suurilla
kuormilla valmiiksi pihaton pihaan.

Sisäruokintakaudella jokainen emo tarvitsee
oman ruokapaikkansa, jotta jollekin pahnun poh-
jimmaiselle ei olisi tarjolla vain kiviä ja auraviit-
tan pätkiä, kun sen syöntivuoro tulee. Suosittelen
lämpimästi lukkoaitojen käyttöä ruokintapöy-
dässä. Käsittelytilanteessa eläin pysyy rauhal-
lisena, kun se on arjessa opetellut lukkoaidan
käytön, eikä eläimen kiinni ottamiseen tarvitse
kuluttaa verta, hikeä, kyyneliä ja ylimääräistä
aikaa. •